

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/198/2018
Identifikačné číslo spisu: 5613205401
Dátum vydania rozhodnutia: 22.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Emil Franciscy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5613205401.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu P. A., bývajúceho v B. č. XX, zastúpeného JUDr. Kristínou Mitrovou Polkovou, advokátkou so sídlom v Žiline, Na priekope č. 174/13, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 5 C 126/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 25. apríla 2018 sp. zn. 7 Co 331/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 6. júna 2017 č.k. 5 C 126/2013-233 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady škody z titulu zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím vo výške 19 158,37 € a zároveň náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 300 000,- €. Žalovanému priznal právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Vychádzal z toho, že uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru, Okresného úradu vyšetrovania Liptovský Mikuláš z 30. januára 2002 bol žalobca obvinený z trestného činu legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 252 ods. 1 písm. b/, ods. 3 Trestného zákona, rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 18. apríla 2012 sp. zn. 2 T 18/2011 bol však podľa § 285 písm. a/ Trestného poriadku oslobodený. Žalobca podal 16. januára 2013 návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa § 9 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). V súdnom konaní potom uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej mu nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia. Vzhľadom na to, že žalovaná vzniesla námietku premlčania, súd prvej inštancie posudzoval dôvodnosť tejto námietky. Vychádzal z toho, že premlčacia doba 10 rokov odo dňa, keď poškodenému bolo doručené (oznámené) nezákonné rozhodnutie, ktorým bola spôsobená škoda (§ 22 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb.), uplynula skôr, ako bolo trestné konania voči žalobcovi právoplatne skončené. Nadväzujúc na to súd prvej inštancie skúmal, či žalovanou vznesená námietka premlčania nie je v rozpore s dobrými

mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Z trestného spisu mal preukázané, že orgány činné v trestnom konaní postupovali efektívne a v súlade so zásadami trestného konania uvedenými v § 2 Trestného poriadku, pričom z ničoho nevyplýva, že by mali úmysel poškodiť žalobcu v jeho možnosti uplatniť včas nárok na náhradu škody. Dospel preto k záveru, že žalovanou vznesená námietka premlčania neodporovala dobrým mravom. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobcovi nič nebránilo, aby včas uplatnil nárok na náhradu škody v občianskom súdnom konaní a súčasne podal návrh na jeho prerušenie do právoplatného skončenia trestného konania. Keby si bol svoje právo aktívne strážil a predvídal, mal by ešte stále po prepustení z väzby dostatok času na uplatnenie práva na náhradu škody. Žalobu z týchto dôvod zamietol ako neopodstatnenú. O náhrade trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 25. apríla 2018 sp. zn. 7 Co 331/2017 rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi do troch dní 4 391,90 € a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 6,5 %.

2.1. V odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie správne vychádzal z § 22 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb. a pri posudzovaní objektívnej premlčacej doby skúmal, či uplynulo 10 rokov odo dňa, keď poškodenému bolo doručené (oznámené) nezákonné rozhodnutie, ktorým mu mala byť spôsobená škoda. Keďže uznesenie o vznesení obvinenia bolo žalobcovi doručené 30. januára 2002, uplynula táto objektívna premlčacia doba 30. januára 2012. Žalobca žalobou uplatnil nárok na náhradu škody 22. mája 2013, teda po uplynutí tejto doby. Z hľadiska právneho posúdenia veci nie je v danom prípade významné prerušenie plynutia premlčacej doby počas predbežného prejednávania nároku na príslušnom orgáne, lebo aj k nemu došlo až po uplynutí objektívnej premlčacej doby.

2.2. Odvolací súd ale na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že na žalovanou vznesenú námietku premlčania nemožno prihliadať. Okolnosti, ktoré pri riešení otázky rozporu vznesenej námietky premlčania s dobrými mravmi vzal na zreteľ súd prvej inštancie (to, že trestné konanie prebiehalo plynule, žiaden z orgánov činných v trestnom konaní nespôsobil prietahy v konaní, ale naopak, žalobca svojím správaním prietahy zaviniť) nepovažoval odvolací súd za vylučujúce aplikáciu § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

2.3. Výnaložením trov obhajoby (ich zaplatením zvolenému obhajcovi) vznikla žalobcovi skutočná škoda podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, na aplikáciu ktorého odkazuje ustanovenie § 20 zákona č. 58/1969 Zb. Je nepochybné, že nebyť trestného stíhania vedeného po vznesení obvinenia voči žalobcovi, neboli by mu vznikli trovy obhajoby spočívajúce v odmenách a náhradách vyúčtovaných žalobcovi jeho právnu zástupkyňou za poskytnutie právnych služieb; je preto daná príčinná súvislosť medzi vznikom škody žalobcu a jeho trestným stíhaním. Žalobca v konaní predložil faktúru č. XXXXXXXX spolu s prílohou, v ktorej boli jednotlivé úkony právnej služby špecifikované, ako aj príjmový pokladničný doklad zo 16. januára 2013. Z nich vyplývalo, že žalobca svojej právnej zástupkyňi vyplatil sumu 1 083,37 € ako náhradu za poskytovanie právnych služieb. Odvolací súd mu ale priznal 1 074,54 €, lebo v tejto výške uplatnil svoj nárok v rámci predbežného prejednávania; vo zvyšnej časti, v ktorej žalobca uplatňoval nárok z tohto titulu, žalobu zamietol.

2.4. Pokiaľ žalobca uplatnil nárok na náhradu ušlej mzdy vo výške 9 241 €, odvolací súd uviedol, že nárok na náhradu škody titulom straty na zárobku sa posudzuje podľa § 447 ods. 2 Občianskeho zákonníka, na ktorý odkazuje ustanovenie § 21 zákona č. 58/1969 Zb. Predpokladmi vzniku nároku na náhradu za stratu na zárobku je existencia pracovného pomeru a nemožnosť plnenia pracovných úloh práve v súvislosti s týmto nezákonným rozhodnutím. Žalobca preukazoval dôvodnosť svojho nároku oznámením o výške mzdy, z ktorého vyplýva, že jeho pracovný pomer u zamestnávateľa P. B. - SABU trval do 29. januára 2002. Žalobca netvrdil a ani nepreukázal, že pracovný pomer s ním bol skončený pre vedenie trestného stíhania, prípadne že mal preukázateľne nastúpiť do zamestnania alebo iného obdobného pomeru a iba z dôvodu trestného stíhania do tohto pracovného pomeru nenastúpil. Žalobca tak nepreukázal základ uplatneného nároku, a to existenciu straty na zárobku v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Odvolací súd vzhľadom na to dospel k záveru, že žalobcovi nevznikol nárok na náhradu za stratu na zárobku; žalobu preto v tejto časti zamietol.

2.5. Žalobou uplatnil žalobca aj nárok na náhradu škody z titulu znehodnotenia zaistených motorových vozidiel. Na preukázanie rozsahu znehodnotenia predložil dva znalecké posudky určujúce všeobecnú

hodnotu vozidiel k 29. januáru 2002 a k 29. novembru 2011. Podľa názoru žalobcu rozdiel v nich uvedených hodnôt vozidiel predstavuje jemu vzniknutú škodu, za ktorú zodpovedá žalovaná. Odvolací súd dospel k záveru o opodstatnenosti argumentácie žalovanej, v zmysle ktorej nie je daná príčinná súvislosť medzi takto uplatneným nárokom žalobcu a nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia. Je zrejmé, že všeobecná hodnota vozidiel uplynutím času klesá bez ohľadu na skutočnosť, či boli alebo neboli zaistené. Rozdiel hodnôt vozidiel nemožno posudzovať ani ako ušlý zisk, nakoľko žalobca netvrdil a ani nepreukázal, že v čase zaistenia motorových vozidiel mal možnosť previesť vozidlá na niekoho ďalšieho. Príčinou zníženia hodnoty motorových vozidiel bolo uplynutie času, nie uznesenie o vznesení obvinenia.

2.6. K tej časti žaloby, v ktorej žalobca požadoval náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 300 000,- €, odvolací súd uviedol, že právna zástupkyňa žalobcu pri skutkovom vymedzení uplatneného nároku zotrvala na tom, že žalobca tento nárok vyvodzuje z nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia (teda nie za väzbu). V takom prípade preto nebolo potrebné zaoberať sa možnosťou aplikácie čl. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv, lebo tá prichádza do úvahy iba v prípade uplatňovania náhrady nemajetkovej ujmy titulom rozhodnutia o väzbe. V súvislosti s takto uplatneným nárokom vychádzal odvolací súd z § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ žalobca tvrdil, že vedenie trestného stíhania malo výrazne negatívny vplyv na jeho spoločenské postavenie a spôsobilo mu stratu priateľských aj rodinných väzieb, odvolací súd na podklade výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v tomto smere sú splnené zákonné predpoklady pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcu v zmysle uvedených ustanovení. Už len to, že trestné stíhanie trvalo viac ako 10 rokov, považoval odvolací súd za okolnosť zakladajúcu tento nárok. Zároveň však mal na zreteli, že aj aktuálne je žalobca vo výkone trestu odňatia slobody, takže nejde o bezúhonnú osobu požívajúcu v okolí výrazne pozitívnu povest'. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal odvolací súd z toho, že odškodnenie by v tomto prípade nemalo byť v súvislosti s nezákonným rozhodnutím priznané vo väčšom rozsahu ako býva priznávané odškodnenie v súvislosti so zásahom do práva na súkromie pri úmrtí osoby, prípadne pri ublížení na zdraví. Vedenie trestného stíhania proti žalobcovi bolo nepochybne zásahom do jeho osobnostných práv, nebolo ale preukázané, že by u neho došlo k tak závažnej ujme, ktorá by opodstatňovala priznanie náhrady v ním požadovanej výške 300 000,- €. Za primeranú okolnostiam považoval odvolací súd náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3 000,- €; vo zvyšku preto žalobu zamietol.

2.7. Naostatok žalobca v konaní požadoval náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré mu vznikli v súvislosti s predbežným prejednaním nároku. Odvolací súd k tomu uviedol, že rozhodovacia prax súdov sa už ustálila na tom, že poškodenému vzniká pohľadávka zrušením nezákonného rozhodnutia a náklady, ktoré mu vzniknú v súvislosti s jej uplatnením, tvoria v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka jej príslušenstvo. Žalobca požadoval náhradu za dva úkony právnej služby, za ktoré mu patrí odmena vo výške $370,14 \times 2 = 740,28$ € a režijný paušál vo výške $7,63$ € x 2 (15,26 €). Vzhľadom na to, že nárok žalobcu na náhradu škody vo výške uplatnenej ako znehodnotenie zaistených motorových vozidiel a náhradu za stratu na zárobku nepovažoval odvolací súd za dôvodne uplatnený, aj príslušenstvo týkajúce sa tejto časti uplatneného nároku bolo požadované nedôvodne. Odmenu za trovy právneho zastúpenia tak bolo potrebné určovať z priznanej sumy nákladov na obhajcu vo výške 1 074,54 € a uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 3 000,- €. Odmena za jeden úkon právnej služby tak predstavuje 151,05 € (§ 10 ods. 1 a 8 vyhlášky č. 655/2004 o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), za dva úkony právnej služby (§ 14 ods. 1 písm. a/, b/ uvedenej vyhlášky) táto odmena predstavuje 302,10 € a 2 x režijný paušál 7,63 € (15,26 €). Vo zvyšnej časti odvolací súd žalobu v tejto časti zamietol.

2.8. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu (výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá) podal žalobca dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f/ CSP. Podľa jeho presvedčenia mu nesprávnym, zákonu sa priečiacim postupom odvolacieho súdu bolo znemožnené, aby realizoval jemu patriace procesné oprávnenia do tej miery, že došlo k zásahu do spravodlivého súdneho procesu. Právny záver odvolacieho súdu, že žalobou nebol uplatnený nárok na náhradu škody, ktorý by z hľadiska skutkového súvisel s jeho väzbou, je nepochopením významu čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj zmyslu úkonov žalobcu v

tomto spore. Aj v danom prípade bolo uznesenie o vznesení obvinenia voči žalobcovi nevyhnutnou podmienkou pre jeho vzatie do väzby, ktorá je len jednou z okolností relevantných v rámci celého trestného konania. Žalobca bol v konečnom dôsledku oslobodený spod obžaloby, preto jeho väzbu bolo potrebné považovať za nezákonnú. Za škodu takto spôsobenú žalobcovi zodpovedá štát. Zo žiadneho ustanovenia zákona č. 58/1969 Zb. nevyplýva, že by osoba oslobodená spod obžaloby bola oprávnená domáhať sa náhrady škody len pre nezákonnosť rozhodnutia o väzbe, a nie z dôvodu nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia. Opačný výklad by znamenal diskrimináciu osôb väzobne stíhaných v porovnaní s osobami stíhanými na slobode. Samotný postup odvolacieho súdu je kontroverzný, keď na jednej strane odmietol rozhodovať o náhrade nemajetkovej ujmy za väzbu a na druhej strane konal a rozhodoval o nároku na náhradu mzdy, resp. ušlý zisk za dobu väzby a znehodnotenie vozidiel, ktoré dovolateľ nemohol užívať jednak preto, že bol vo väzbe, ale tiež preto, že po celé trestné konanie mu boli odňaté a vrátené až na jeho žiadosť po právoplatnom ukončení trestného konania. Je nesporné, že od vydania znehodnotených vozidiel do ich vrátenia nemohol dovolateľ užívať predmet svojho vlastníctva. Pritom je podstatný rozdiel, ak sa zníži hodnota predmetu vlastníctva bez možnosti jeho úžitku (ako to bolo v prípade dovolateľa) alebo reálnym užívaním predmetu vlastníctva. Tento základný fakt odvolací súd úplne ignoroval. Z uvedených dôvodov žalobca navrhol rozsudok odvolacieho súdu v jeho napadnutom výroku zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaná založila vyjadrenie k dovolaniu na konštatovaní, že v konaní nedošlo k procesnej vade uvedenej v § 420 písm. f/ CSP. Podľa nej žalobca namieta nie nesprávnosť procesného postupu odvolacieho súdu, ale nesprávne právne posúdenie veci, ktoré ale nemožno subsumovať pod danú procesnú vadu. Navrhla preto dovolanie odmietnuť ako procesne neprípustné. Nad rámec toho poukázala tiež na skutočnosť, že žalobca aj po výzve súdu skutkovo špecifikoval žalobu tak, že žalobou neuplatňuje nárok (aj) z titulu nezákonnosti väzby. Odvolací súd preto správne posudzoval žalobcov nárok iba z titulu nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia. Dovolateľ celkom neopodstatnene namieta, že „postup odvolacieho súdu je kontroverzný“; z dovolaním napadnutého rozsudku je totiž dostatočne jasné, že odvolací súd uplatnenie nárokov (na náhradu mzdy, náhradu škody v podobe trov obhajoby a na náhradu nemajetkovej ujmy) skúmal výlučne v súvislosti s rozhodnutím o vznesení obvinenia (nie v súvislosti s výkonom väzby).

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Dovolací súd nie je súdom tretej inštancie, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu [vid' napríklad rozhodnutia sp. zn. 2 Cdo 165/2017, 3 Cdo 14/2017, 4 Cdo 157/2017, 5 Cdo 155/2016, 8 Cdo 67/2017 (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte odkazuje v zátvorke na „Cdo“, ide o odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu príslušnej spisovej značky)].

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (1 Cdo 18/2018, 3 Cdo 42/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 8 Cdo 99/2017).

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprisnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne

prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je skôr reštriktívny výklad (1 Cdo 26/2017, 2 Cdo 154/2017, 3 Cdo 42/2017, 4 Cdo 209/2017, 5 Cdo 12/2017, 7 Cdo 163/2017, 8 Cdo 73/2017).).

9. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

10. Žalobca vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10.1. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 115/2018, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017).

10.2. Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť žalobcovej argumentácie, podľa ktorej v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Pojmovým znakom vady zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. f/ CSP je, že a/ k nej došlo nesprávnym „procesným“ postupom, ktorý b/ znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva c/ v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 2 Cdo 162/2017, 3 Cdo 38/2015, 4 Cdo 87/2017, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012, 7 Cdo 202/2017, 8 Cdo 85/2018). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 220/2017, 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 35/2018, 8 Cdo 56/2017, 1 VCdo 2/2017).

14. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom konaní, „postupom súdu“ nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 Cdo 17/2017, 2 Cdo 93/2017, 3 Cdo 173/2017, 4 Cdo 11/2018, 5 Cdo 94/2017, 7 Cdo 150/2017, 8 Cdo 49/2017). Otázku ústavnej súladnosti právneho názoru odvolacieho súdu založeného na takomto chápaní pojmu „procesný postup súdu“ posudzoval Ústavný súd Slovenskej republiky napríklad v konaniach sp. zn. I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018, v ktorých podané sťažnosti odmietol s odôvodnením, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní nemajúci oporu v zákone.

15. V danom prípade pri posudzovaní dovolania podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) je zrejmé, že žalobca odvolaciu súdu nevytkol žiadne konkrétne nedostatky v jeho procesnom postupe (napríklad v dokazovaní, doručovaní alebo predvolávaní na pojednávanie). Nevysvetlil ani, čím mu - z hľadiska procedúry prejednávania sporu - odvolací súd znemožnil realizáciu jeho procesných oprávnení strany sporu a zasiahol do práva na spravodlivý proces. Žalobca v rozpore so zmyslom a účelom ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (a tiež vyššie uvedeným výkladom dovolacieho súdu) pod pojem „procesný postup“ podriaďuje samo meritórne rozhodnutie odvolacieho súdu, jeho právne úvahy a spôsob riešenia právnych otázok. Žalobca nepodrobuje kritike procedúru prejednávania veci a iba polemizuje s právnymi závermi odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne. Podľa aktuálnej judikatúry najvyššieho súdu ale nesprávne právne posúdenie veci, na ktorom spočíva dovolaním napadnutý rozsudok, nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (R 24/2017 a tiež rozhodnutia 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 94/2017, 5 Cdo 145/2016, 7 Cdo 113/2017).

16. Pre prípad, že žalobca vytýka odvolaciu súdu nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, najvyšší súd pripomína, že (ani prípadne) nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval Ústavný súd Slovenskej republiky napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

17. Obsah dovolania naznačuje, že časť dovolacej argumentácie žalobcu sa týka nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku. Dovolací súd preto pripomína, že už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nedostatočné odôvodnenie nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. S tým názorom sa stotožnil aj Ústavný súd Slovenskej republiky (viď I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016).

17.1. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá len tzv. „inú vadu konania“ (teda nie zmätočnosť) zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.". Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 92/2018, 4 Cdo 59/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 141/2017, 8 Cdo 49/2017).

17.2. Obsah spisu v preskúmanom prípade nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

17.3. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05 <.II.US78/05>). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07 <.II.US76/07>).

17.4. Odvolací súd v danom prípade v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, čoho a z akých dôvodov sa žalobca domáhal, čo navrhovala žalovaná, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd; odvolací súd zaujal aj závery k jeho právnomu posúdeniu a dostatočne podrobne vysvetlil dôvody zmeny prvoinštančného rozhodnutia. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil a že pri rozhodovaní

nezohľadnil odvolaciu argumentáciu žalobcu. Dôvody, so zreteľom na ktoré odvolací súd neposudzoval daný prípad z aspektu nároku žalobcu za nezákonnú väzbu, vysvetlil odvolací súd v napadnutom rozsudku spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 220 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP. Skutočnosť, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu, nemožno považovať za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

18. V súvislosti s vyššie uvedeným dovolací súd poukazuje na konštatovanie Ústavného súdu Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 196/2014 (ktoré sa síce týkalo právneho stavu do 30. júna 2016, je však naďalej aktuálne), v zmysle ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti.

19. Z týchto dôvodov najvyšší súd uzatvára, že dovolanie žalobcu neopodstatnene namieta existenciu procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

20. Najvyšší súd odmietol neprípustné dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c/ CSP.

21. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.